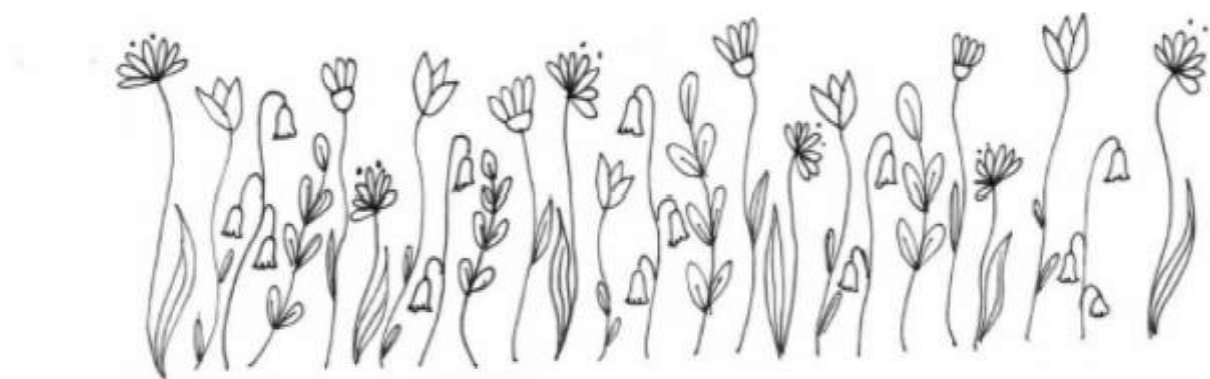

Pokožové rostliny

aneb zelená krása našeho domova

Sekunda 2024/2025

Úvodní slovo

Vítejte ve světě rostlin. Mnozí z vás jistě mají své oblíbené pokojové rostliny, které dodávají zeleň a pestrost našim domovům. Výjimkou nejsou ani žáci třídy SEKUNDA, kteří pod vedením paní profesorky Mgr. Evy Jirsové vytvořili na toto téma celou knihu.

Rostliny jsou všude kolem nás, provázejí nás celým životem. Každý z nás si vybral jednu oblíbenou pokojovou rostlinu, pokusil se získat zajímavé informace o jejím životě, poskytl návod, jak se o ni starat a snažili jsme se přidat i nějakou zajímavost. Na naše výtvary se nyní můžete podívat a posoudit, jak se nám to podařilo.

Tato kniha je výsledkem naší společné práce. Pokojové rostliny jsou totiž nejen dekorace, ale mají také mnoho dopadů na naše fyzické i duševní zdraví.

Doufáme, že vás naše práce bude inspirovat k objevování a pěstování. Užijte si čtení a pečujte o své zelené přátele s láskou a radostí...

Za třídu SEKUNDU 2024/2025

Bibiana Junová

Ilustrace – Anna Kovačková

Jazyková korektura: Mgr. Dana Mrtková

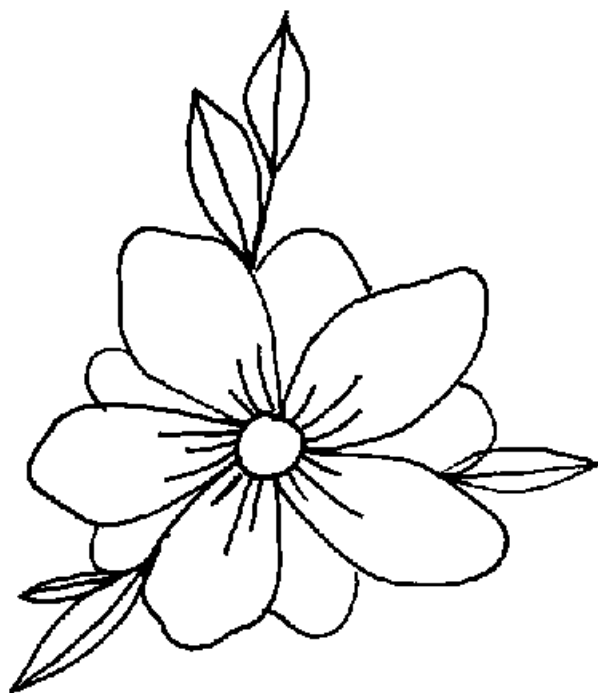

Obsah:

1. *Aloe pravá* - Anna Dostálková
2. *Bazalka pravá* - Bibiana Junová
3. *Břečtan popínavý* - Rozárka Benáková
4. *Dračinec vroubený* - Šimon Kadleček
5. *Fialka africká* - Kateřina Ondráková
6. *Fíkovník drobnolistý* - Tereza Bílková
7. *Fíkovník pryžodárný* - Richard Kájínek
8. *Hruškovec přelahodný* - Emma Stehnová
9. *Ibišek čínský* - Anna Kovačková
10. *Kávovník arabský* - Antonín Zich
11. *Kolopejka vděčná* - Kristýna Dopitová
12. *Ktenante lubbersiana* - Veronika Grygarová
13. *Ledviník ztepilý* - Julie Jarolímová
14. *Monstera skvostná* - Eva Pospíchalová
15. *Mucholapka podivná* - Jáchym Dejmal
16. *Opuncie mexická* - Michal Čermák
17. *Orchidej sp.* - Lucie Mečiarová
18. *Palma rajská* - Adam Novotný
19. *Pryšec běložilný* - Laura Čechovská
20. *Pryšec nádherný* - Viktorie Křivohlavá
21. *Růže šípková* - Sára Nováčková

- 22. *Rýmovník citronový - Libor Přibyl*
- 23. *Řemenatka červená - Zora Dobiášová*
- 24. *Tchýnin jazyk - Viktorie Málková*
- 25. *Tlustice vejčitá - Tereza Jindrová*
- 26. *Toulitka Andréova - Antonín Žák*
- 27. *Vánoční kaktus - Silvie Tvrdíková*
- 28. *Voděnka poděnka - Fabián Muster*
- 29. *Voskovka masitá - Adam Holcner*
- 30. *Zelenec kapský - Tomáš Nejedlý, Julie Dinh*

Aloe pravá

Autor textu i fotografie: Anna Dostálková

Český název: Aloe pravá

Latinský název: Aloe vera L.

Čeleď: Asfodelovité (Asphodelaceae)

Původ: Arabský poloostrov, Súdán a povodí Nilu (dnes roste po celém světě v suchých a teplých lokalitách)

Nároky na pěstování: Aloe je nenáročná světlomilná rostlina, které se nejvíce daří v propustné půdě s pískem. Nesvědčí jí průvan. V létě se zalévá jednou týdně, v zimě i méně. Vodu doplňujeme, až substrát proschne. Když ji přelijeme, začne rychle hnít. Není nutné ji hnojit, ale když přeroste květináč, musíme ji přesadit do většího, nejlépe v létě. Rostlinu je možné rozmnožovat dvěma způsoby - jednak řízkováním (odkrojením listů, který se po zaschnutí přesadí do zeminy), jednak vyséváním semen. Aloe je odolná, ale má spoustu škůdců, např. vlnatky, kořenovku, svitušky. Proti moučným červům se lze bránit neemovým olejem nebo insekticidním mýdlem. Když je rostlina zasažená, ručně škůdce vybereme. Aby aloe nebyla napadena plísní, nesmíme ji přelívat.

Zajímavosti: Jedná se o dužnatou léčivou rostlinu neboli sukulent. Využívali ji již staří Egypťané, používali ji při balzamování a říkali jí rostlina nesmrtelnosti. Uvnitř listů obsahuje látku, ze které se vyrábí gel, který má hojivé a hydratační vlastnosti, např. pomáhá redukovat vrásky, zmírnit spáleniny od slunce atd.

Bazalka pravá

Autor textu i fotografie: Bibiana Junová

Český název: Bazalka pravá

Latinský název:

Ocimum basilicum L.

Čeleď: Hluchavkovité (Lamiaceae)

Původ: Bazalka pravá pochází z Indie, kde je považována za posvátnou a kde je dodnes využívána na čaje s protizánětlivými účinky. V přírodě roste na slunných a teplých místech s podmáčenou půdou. Můžeme ji najít i v domácnostech a zahrádkách.

Nároky na pěstování: Bazalka potřebuje vlhčí půdu, ale ne přemokřenou. Má ráda sluníčko, proto se hodí i do bytu, ideálně na balkón, nesnáší ale průvan. Není náročná a pořídit si ji může každý. Rostlinu musíme kontrolovat před mšicemi a plísněmi. Zaléváme ráno a večer. Je to jednoletka a zimu přežívá v podobě semen.

Zajímavosti: Bazalka se používá v lidové medicíně proti stresu a zánětům. Má typickou nezaměnitelnou vůni. Neobsahuje jed a využívá se především v italské a středomořské kuchyni. Dodává svěží chuť salátům, těstovinám, pizze a dalším jídlům. Ke konzumaci slouží lístky a to v čerstvé i sušené formě. Různé kultury nacházejí odlišné využití stejné rostliny.

Břečťan popínavý

Autor textu i fotografie: Rozárka Benáková

Český název: Břečťan popínavý

Latinský název: Hedera helix L.

Čeleď: Aralkovité (Araliaceae)

Původ: Roste v mnoha částech Evropy, také v Asii a na Kanárských ostrovech

Nároky na pěstování: Pravidelná zálivka, půda by neměla nikdy vyschnout úplně. V létě zalévat častěji, ale méně, půda musí být vždy jen mírně vlhká, v zimě zálivku omezit.

Vyhovují mu severněji orientovaná, mírně přistíněná stanoviště, ale neublíží mu ani slunečnější pozice. Pro hnojení lze použít zásobní hnojivo, v letních měsících lze přihnojovat tekutými hnojivy. Rostlina výborně toleruje výchovný i udržovací řez, má výborné regenerační schopnosti, lze provést i větší zásah. Břečťan mohou napadat četní škůdci (např. svilušky, třásněnky, štítenky). Pokud se objeví listové skvrnitosti, je třeba napadené listy včas odstranit, u silně napadených porostů je nezbytné opakované ošetření.

Zajímavosti: Pomáhá při popálení sluncem, teplé obklady jsou dobré na pohmožděnin. Sbírají se listy. Bobule jsou pro člověka jedovaté, pro ptáky však nikoliv. Břečťan je využíván ve Velké Británii jako pokrývka budov postavených z cihel. Ve vedrech slouží jako izolace, při dešti chrání zdivo před nasákavostí. Břečťan je symbolem nesmrtelnosti, přátelství a věrnosti. V antickém Řecku byl předáván při svatbě svatebním párům, kvůli potřebě opory byl břečťan také ženským symbolem.

Dračinec vroubený

Autor textu i fotografie: Šimon Kadleček

Český název: Dračinec vroubený

Latinský název: Dracaena marginata L.

Čeleď: Chřestovité (Asparagaceae)

Původ: Madagaskar

Nároky na pěstování: Pěstuje se jako pokojová rostlina. Vyhovuje jí přímé světlo i polostín, pravidelná zálivka a hnojení dvakrát za měsíc. V našich podmínkách nekvete. Potřebuje pravidelně rosit, protože má ráda vyšší vlhkost vzduchu. Přesazujeme ji v jarních měsících. Dracenu lze množit vegetativně z mateřské rostliny. Uřízneme vrcholek draceny a dáme do sklenice s vodou a dřevěným uhlím. První kořeny se objeví až za 3 měsíce. Dorůstá 150 cm

Zajímavosti: Nejčastěji pěstovaný druh draceny má dlouhý stonek a různé dlouhých tenkých listů. Dracena je schopna snižovat ve vzduchu obsah škodlivých látek.

Fialka africká

Autor textu: Kateřina Ondráková

Zdroj fotografie:

<https://nonapivirag.hu/virag/kedvezo/saintpaulia/>

Český název: Fialka africká

Latinský název: Saintpaulia ionantha L.

Čeleď: Podpětovité (Gesneriaceae)

Původ: Pochází z Afriky; konkrétně tropické lesy a skalní štěrby

Nároky na pěstování: Fialka africká potřebuje dostatek světla (doma ideální parapet na západní nebo východní straně), zalévá se přibližně jednou za 5 dní, nesmí se přelévat a dlouhodobě mít přebytek vody. Množí se pomocí listových řízků, potřebuje propustný substrát s mírně kyselým pH.

Zajímavosti: Fialka může změnit barvu, pokud jí změníme místo (např. ze světlého místa ji dáme na tmavé nebo naopak). Květy mohou mít barvu např. bílou, červenou, růžovou, fialovou nebo modrou.

Fíkovník drobnolistý

Autor textu i fotografie: Tereza Bílková

Český název: Fíkovník drobnolistý

Latinský název: Ficus benjamina L.

Čeleď: Morušovníkovité
(Moraceae)

Původ: Země původu je tropická
Asie

Nároky na pěstování: Fíkovník drobnolistý vyžaduje mírné vlhko.

Voda na zalévání by měla být odstátá a mít pokojovou teplotu.

Vhodné umístění je na slunném, popřípadě mírně stinném místě bez průvanu. Hnojí se běžným hnojivem, v létě je vhodné hnojit při každém druhém zalévání, v zimě stačí při každém třetím zalévání. Při převozu je nutné ji chránit před chladem a průvanem. Fíkusy jsou napadeny infekcemi a napadány hmyzem stejně jako ostatní pokojové květiny. Skutečnost, že všechny orgány obsahují mléčnou šťávu, nezachrání rostlinu před problémy. Při napadení kořeny omyjte v teplé vodě. Odstraňte všechny shnilé a suché části se zachycením živých oblastí až po zdravou část.

Zajímavosti: Jeho kořeny jsou velmi agresivní a jsou schopné prorůst i asfaltem. Dorůstá výšky až 30 metrů. Je velmi známý v USA.

Fíkovník pryžodárný

Autor textu: Richard Kájínek

Zdroj fotografie: fikus-ficus-elastica-prumer-kvetinace-14- cm_25480.jpg (1365×1802), (zazumi.cz)

Český název: Fíkovník pryžodárný

Latinský název: Ficus elastica L.

Čeleď: Morušovnickovité (Moraceae)

Původ: Jihovýchodní Asie. Zdomácněl v západní Indii, na Floridě a na Havaji.

Nároky na pěstování: Je pěstován jako okrasná rostlina. Ve střední Evropě vydrží pouze ve vytápěných prostorách. Fíkusy mají rádi tlumené světlo, přímé jim nevyhovuje. Zalévat nejlépe 2-3 krát za týden. Množíme pomocí vrcholového stonkového řízku.

Zajímavosti: Ve volné přírodě jde o strom vysoký 30 až 60 m, jehož kmen měří až 2 m v průměru. Z kmene vyrůstají vzdušné kořeny, které se používají například na výrobu mostů. Oválné listy mají délku 10-35 cm a šířku 5-15cm. Mladší rostliny mají větší listy než starší. Plod je jedovatý a dlouhý maximálně 1 cm. Rostlina vylučuje jedovatý latex.

Hruškovec přelahodný

Autor textu: Emma Stehnová

Zdroj fotografie: pixabay.com/photos/avocado-fruit-food-organic-produce-6179050/ istockphoto.com/cs/fotografie/AD-avok%pixabay&utm_medium=affiliate&utm_campaign=SRP_image_sponsored&utm_content=https_term=avocado+rooting

Český název: Hruškovec přelahodný

Latinský název: Persea americana L.

Čeleď: Vavřínovité (Lauraceae)

Původ: Mexiko

Nároky na pěstování: Pecka avokáda se musí nechat zakořenit ve vodě. Poté se přesazuje do dobře odvodněné půdy. Pro úspěšný růst potřebuje hodně světla a tepla. Zalévat se musí pravidelně tak, aby byla půda vlhká, ale ne přemokřená.

Zajímavosti: Avokádo je známé svými plody, které se často se využívají např. v salátech, dipech, pomazánkách nebo na pečivu jako náhražka másla. Je to také skvělá přírodní cesta jak dosáhnout rozzářené a hydratované pleti. Stejným způsobem se využívají i jeho semena rozemletá na prášek. Konzumace plodů avokáda je pro naše tělo velmi prospěšná. Obsahují spoustu vitamínů a tuků, a proto si musíme dát pozor, v jaké míře ho jíme.

Ibišek čínský

Autor textu i 1. fotografie: Anna Kovačková

Zdroj 2. fotografie:

<https://www.aukcerostlin.cz/pokojovy-plnokvety-ibisek>

Český název: Ibišek čínský

Latinský název: Hibiscus rosa-sinensis L.

Čeleď: Slézovité (Malvaceae)

Původ: Nejasný, pravděpodobně pochází z JV

Asie a Číny nebo z V Afriky. Najdeme ho po celém světě , ale hlavně v subtropickém a tropickém podnebném pásu.

Nároky na pěstování: Je dobré při pěstování udržovat stálou teplotu mezi 18-27 °C.

Při zalévání byste měli být opatrní a nepřemokřit kořeny, přímé slunce mu nevádí.

Během vegetačního období by se měl hnojit ibišek každé 3 týdny.

Pokojový ibišek je vhodné přesazovat nejlépe na jaře a vždy je lepší zvolit o trochu větší květináč, než byl před tím. Množí se výsevem

semínek, řízkováním, hřížením nebo roubováním.

Je možné ochránit ibišek proti škůdcům i bez chemie. Lze použít výtažek z kopřivy proti mšicím, pelyňkový čaj proti hmyzu nebo česnekový čaj proti houbovým chorobám a roztočikům.

Zajímavosti: Ibišek nemá rád, když mu často měníme místo. Pokud nastane výrazná změna světla a vzdušnosti , může rostlina reagovat opadem poupat, květů a listů. Rostlina neslouží jen na okrasu, ale má i své léčivé účinky.

Kávovník arabský

Autor textu i fotografie: Antonín Zich

Český název: Kávovník arabský

Latinský název: Coffea arabica L.

Čeleď: Mořenovité (Rubiaceae)

Původ: Kávovník arabský pochází ze severní Afriky. Dnes ho můžeme nalézt v Etiopii, Súdánu, anebo v Keni.

Nároky na pěstování: Rostlina má ráda vlhko a teplo. Rostlině ale neprospívá přímé slunce, a proto bychom kávovník měli dát někam do stínu. Všechny tyto podmínky ovlivňují kvalitu plodů kávovníku.

Zajímavosti: Plody kávovníku jsou tzv. kávové třešně, uvnitř kterých se nacházejí dvě zelená kávová zrna (plody kávovníku jsou peckovice). První plody kávovníku můžeme očekávat 3-4 roky po zasazení, poté může plodit až 50 let. Zajímavostí je, že v jednu chvíli může mít rostlina květy a zralé i nezralé plody zároveň. Kávu můžeme opražit, rozemlít a připravit si známý nápoj zvaný káva.

Kolopejka vděčná

Autor textu: Kristýna Dopitová

Zdroj fotografie

[https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.kouzelnebydleni.cz/kalanchoe-blossfeldiana-kolopejka-vdecna/&ved=2ahUKEwj2iKfS666JAxWKxAlHHWaXOgUQFnoECBUQAQ&](https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.kouzelnebydleni.cz/kalanchoe-blossfeldiana-kolopejka-vdecna/&ved=2ahUKEwj2iKfS666JAxWKxAlHHWaXOgUQFnoECBUQAQ&usg=AOvVaw0a0WS050nv9NUEwi_6EMSW)

[usg=AOvVaw0a0WS050nv9NUEwi_6EMSW](https://www.kouzelnebydleni.cz/kalanchoe-blossfeldiana-kolopejka-vdecna/&ved=2ahUKEwj2iKfS666JAxWKxAlHHWaXOgUQFnoECBUQAQ&usg=AOvVaw0a0WS050nv9NUEwi_6EMSW)

Český název: Kolopejka vděčná

Latinský název: Kalanchoe blossfeldiana L.

Čeleď: Tlusticovité (Crassulaceae)

Původ: Madagaskar

Nároky na pěstování: Kolopejka vděčná by měla být na dostatečně světlém a slunném místě. V létě jí svědčí teplo a přiměřené zalévání. V zimě má odpočívat v chladu mezi 10 až 14 °C. V této době se nemusí tolik zalévat. Od března do srpna se přihnojuje hnojivem na kaktusy.

Zajímavosti: Kolopejka je nenáročná na péči. Má sukulentní list s ozubeným lemem. Květenství se skládá z drobných trubkovitých květů. Obsahují glykosidy s účinkem na srdeční svalstvo, rostliny jsou toxické pro dobytek a ostatní zvířata. V zemích, kde se tyto rostliny vyskytují ve volné přírodě, jsou otravy skotu a ovcí běžné. Květy jsou někdy používány k aranžování.

Ktenante lubbersiana

Autor textu i fotografie: Veronika Grygarová

Český název: Ktenante lubbersiana, Bamburanta

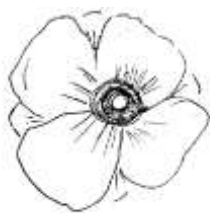
Latinský název: Ctenanthe lubbersiana L.

Řeď: Marantovité (Marantaceae)

Původ: Brazílie

Nároky na pěstování: Ktenante je teplomilná rostlina, minimum v jakékoliv roční době je 18°C. Nemá ráda průvan a prudké změny teplot. V létě je optimální teplota 20 až 25°C. Hnojíme od dubna do srpna každé 2 týdny tekutým hnojivem pro pokojové rostliny s dekorativním olistěním. Má ráda vlhký vzduch do 90%.

Zajímavosti: Květináč můžeme obložit vlhkým mechem nebo umístit na misku s vlhkým keramzitem. Mech rosíme. Malé mladé rostlinky se lépe pěstují v teráriu nebo v pokojovém skleníčku.

Ledviník ztepilý

Autor textu i fotografie: Julie Jarolímová

Český název: Ledviník ztepilý

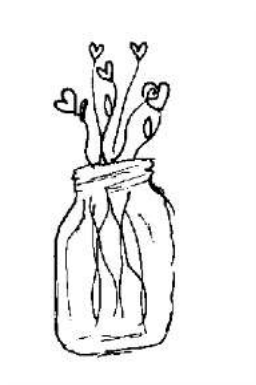
Latinský název: Nephrolepis exaltata L.

Čeleď: Ledviníkovité (*Nephrolepidaceae*)

Původ: Pochází ze stinných lesů tropické Ameriky, Asie, Afriky a Austrálie

Nároky na pěstování: Ledviník má v oblibě vlhkou, kyselou, rašelinovou půdu a v létě bude vyžadovat rosení listů. Má rád světlo, ale ne prudké slunce. Je důležité hnojit 1 krát za měsíc a v zimě stačí 1 krát za dva měsíce. Používá se roztok hnojiva pro pokojové rostliny. Je vhodné ho přesazovat jednou za 2 roky nebo když je květináč těsný. Můžeme ho množit hned několika způsoby a to výhonky, výtrusy, hlízami, odnožením, anebo rozdělením trsů.

Zajímavosti: Ledviník ztepilý je jedovatý.

Monstera skvostná

Autor textu: Eva Pospíchalová

Zdroje fotografií:

Shutterstock

Český název:

Monstera skvostná

Latinský název:

Monstera deliciosa L.

Čeleď: Árónovité (Aracea)

Původ: Pochází z Mexika a Střední Ameriky, roste v tropických pralesech a na svazích nižších hor jako poloepifyt.

Nároky na pěstování: Pěstuje se na světlém místě bez přímého slunečního svitu. Jelikož pochází z tropů, měla by se pěstovat přibližně v teplotě 25 stupňů celsia. Měla by se zalévat jednou týdně a pravidelně rosit listy. Od jara do podzimu také každých čtrnáct dní hnojit. Přesazuje se nejlépe na jaře, až když je stávající květináč prorostlý kořeny. Množí se řízkováním nebo dělením. Nejčastějším problémem monstery je houba, na kterou pomáhá přemístit rostlinu do teplejší místnosti a tolik nezalévat či ji přesadit.

Zajímavosti: Její zelené části jsou jedovaté, má ale jedlé plody a ze vzdušných kořenů se vyrábí řemeslné výrobky. Největší využití má však jako pokojová rostlina.

Mucholapka podivná

Autor textu: Jáchym Dejmal

Zdroj fotografie:

https://semena.cz/7620-superlarge_default/mucholapka-podivna-dionaea-muscipula-semena-mucholapky-10-ks.jpg

Český název: Mucholapka podivná

Latinský název: *Dionaea muscipula* L.

Čeleď: Rosnatkovité (Droseraceae)

Původ: USA, Jižní Karolína

Nároky na pěstování: Potřebuje vlhký vzduch a plné slunce.

V domácích podmínkách je nutné dát rostlině co nejvíce světla, může být jak umělé, tak sluneční. Nejlépe se tento druh pěstuje celoročně v lehce vytápěném skleníku.

Zajímavosti: Je to masožravá rostlina, jejíž potravou jsou hlavně mouchy, ale i jiný drobný hmyz. V sobě má látky, které mohou být jedovaté. Vyžaduje zalévání. Kořist láká na sladký nektar, který produkuje na okrajích lapacího listu. Na vnitřních stranách obou polovin lapacího listu se nachází zpravidla tři na pohyb citlivé chlupy emergentního původu. K tomu, aby past zaklapala, je třeba v rozmezí několika sekund opakovaně podráždít alespoň dva z nich. Rostlina tak pozná, že se pravděpodobně jedná o hmyz a zbytečně se nevysiluje klapáním na prázdno při náhodném podráždění. Vlastní pohyb pasti je na rostlinu velmi rychlý, sevře se plynulým pohybem asi za půl sekundy. Uzavřením čepelí lapacího listu je následně znemožněn únik hmyzu.

Opuncie mexická

Autor textu: Michal Čermák

Zdroj fotografie:

https://photo.floraccess.com/up50chi5pktecpgvjrk50d86rvnrnliiq8pmv89_Preview480.jpg

Český název: Opuncie mexická, nopál

Latinský název: *Opuntia albispina* L.

Čeleď: Opuncie (Cactaceae)

Původ: Původně se vyskytuje od Kanady po Ohňovou zemi.

Nároky na pěstování: Je nenáročná, vyžaduje slunné místo a mírnou zálivku. Během zazimování nezaléváme. Vyhovuje jí pokojová teplota, při zazimování pouze 6- 8°C. Přesazujeme na jaře do mírně většího květináče. Množíme stonkovými řízků nebo odnožemi.

Zajímavosti: Opuncie vytváří hustý keř vysoký 40–60 cm. Tvoří ho stonky dlouhé 6–15 cm a široké 4–12 cm. Místo ostnů má četné bílé nebo žluté ostny dlouhé 2–3 mm v hustých shlucích. Jsou ostnaté a tenčí než nejjemnější lidské chloupky a při sebemenším dotyku se oddělují ve velkém množství. Pokud nejsou odstraněny, způsobí značné podráždění pokožky, takže s rostlinami je třeba zacházet opatrně. Žluté květy se objevují jen výjimečně. Navzdory tomu je v pěstování velmi oblíbeným kaktusem, částečně kvůli komické podobnosti mladé rostliny s králíčí hlavou.

Orchidej sp.

Autor textu: Lucie Mečiarová

Zdroj fotografie:

<https://images.app.goo.gl/EbvUfiw77khgmAd48>

Český název: Orchidej sp.

Latinský název: Orchis L.

Čeleď: Vstavačovitě (Orchidaceae)

Původ: Asie

Nároky na pěstování: Mají rády 18-20°C v noci a kolem 24°C ve dne, ale nevadí jim ani teploty kolem 30°C. Zato při teplotách klesajících dlouhodobě pod 15°C se necítí dobře a v žádném případě nesmí být delší dobu mokré, neboť dochází k rychlému zahánění kořenů a listových středů. Dokáží prosperovat při slabém světle a nevyžadují oproti ostatním druhům orchidejí velkou vlhkost. Patří mezi nejjednodušší na pěstování, co se květů týče.

Zajímavosti: Tato rostlina kvete až 4 týdny a to opakovaně.

Palma rajská

Autor textu: Adam Novotný

Zdroj fotografie:

https://cdn.myshoptet.com/usr/www.horteka.cz/user/shop/big/3922_8719666843891-v01.jpg?620bb2b3

Český název: Palma rajská

Latinský název: *Howea forsteriana* L.

Čeleď: Palmovité (Arecaceae)

Původ: Ostrovy Lorda

Howea, které leží u pobřeží Austrálie.

Nároky na pěstování: Nároky na zálivku nejsou velké, ale je důležité udržovat půdu neustále vlhkou. Tuto pokojovou rostlinu neumísťujte na přímé sluneční světlo. Teplota by neměla klesnout pod 18 stupňů a ne nad 24 stupňů. Důležité je pravidelné hnojení jednou za dva týdny. Mladší rostliny přesazujeme každý rok. Množení této rostliny je poměrně náročné – provádí se na konci zimy semeny při teplotě půdy 25 - 30 °C.

Zajímavosti: Kromě jedinečného vzhledu tato rajská palma také skvěle čistí vzduch v místnosti.

Pryšec běložilný

Autor textu i fotografie: Laura

Čechovská

Český název: Pryšec běložilný

Latinský název: Euphorbia leuconeura L.

Čeleď: Pryšcovité (Euphorbiaceae)

Původ: Madagaskar

Nároky na pěstování: Měla by být

udržována v půdě s určitou vlhkostí, ale nikdy by neměla být příliš ředitá. Normální denní světlo, ale nikoli přímé slunce. Pryšce obecně nevyžadují časté hnojení. Po 20. květnu můžeme přenést na poloslunné venkovní stanoviště a první týden stíníme před sluníčkem, abychom rostlinu otužili a neměla spálené listy. Při množení odřezeme vrcholové řízky max 10 cm dlouhé. Řízky necháme jeden den zaschnout. Sázíme do lehké, propustné, výživné půdy.

Zajímavosti: Domácky se mu říká "pistolník", protože střílí semena. Pryšec má v sobě bílé mléko, které může být pro naši pokožku nepříjemné.

Pryšec nádherný

Autor textu: Viktorie Křivohlavá

Zdroj fotografie: Online. Moderní zahrada. Dostupné z: <https://www.modernizahrada.com/pestovani-vanocni-hvezdy-jak-o-ni-spravne-pecovat/>. [2024-10-11].

Český název: Pryšec nádherný

Latinský název: Euphorbia pulcherrima L.

Čeleď: Pryšcovité (Euphorbiaceae)

Původ: Tato rostlina se též nazývá vánoční hvězda, pochází z Mexika, kde roste v listnatých pralesích.

Nároky na pěstování: Je potřeba ji zalévat pravidelně, ale zároveň se vyhnout přemokření. Zalévá se do misky, což snižuje riziko hniloby kořenů. Hnojíme ji každé dva týdny kompletním hnojivem pro pokojové rostliny. Preferuje nepřímé sluneční světlo a mírnou teplotu mezi 16 – 22 stupni Celsia. Pokud rostlina trpí hnědnutím, odumíráním listů a skvrnitostí vybarvujících se listenů, je původcem poškození houba plíseň šedá. Když začne rostlina odkvétat, začnou jí opadávat listy. Je nutno ji zalévat jednou týdně a přemístit ji do chladnější místnosti.

Zajímavosti: Byla využívána jako lék proti horečce. V listech obsahuje látky, které způsobují příznaky nevolnosti a zvracení a považuje se za mírně toxickou. Pověst vypráví o holčičce, která byla příliš chudá, aby mohla obdarovat Ježíše. Prý jí anděl poradil, aby natrhala obyčejný plevel a položila ho před kostelní oltář. Z plevelu vyrašily karmínové květy a rostliny se staly krásnými.

Růže šípková

Autor textu: Sára Nováčková

Zdroj fotografie: https://bilder.obi.cz/7e3af382-eb9e-4dfa-85a3-98934c1c5bc4/prZZH/883_Rosa_Parade_dunkelrosa.jpg

Český název: Růže šípková

Latinský název: Rosa canina L.

Čeleď: Růžovité (Rosaceae)

Původ: Pochází z Evropy, severní Afriky a jihovýchodní Asie

Nároky na pěstování: Růže šípková má ráda slunné místo, musíme ji pravidelně zalévat, vláhu stačí doplnit vždy po vyschnutí zeminy.

Zajímavosti: Po odkvětu tvoří rostlina vejčité plody, šípky, ze kterých se vyrábí zavařenina, sirupy, domácí víno. Šípky se používají jak zpracované, tak sušené. Šípky jsou bohaté na vitamín C. Vaří se z nich například šípkový čaj. Dále se šípky využívají na výrobu léků, například se vyrábí pastilky na bolesti v krku.

Rýmovník citronový

Autor textu: Libor Přibyl

Zdroj fotografie: receptyprimanapadu.cz

Český název: Rýmovník citronový

Latinský název: *Plectranthus amboinicus* L.

Čeleď: Hluchavkovité (Lamiaceae)

Původ: Východní část Afriky

Nároky na pěstování: Je to nenáročná bylina, stačí zalévat jednou týdně. Rýmovník potřebuje stín nebo polostín, zvládne teploty od 10°C do 36 °C. Rýmovník stačí zasadit do kompostové půdy. Přesazovat se nemusí, jen když je mu malý květináč. Množíme nejlépe stonkovými řízků.

Zajímavosti: Rýmovník je velmi léčivá bylina, vyrábí se z ní léčivý med, nebo když má někdo rýmu pomnout list v ruce a dát si ho k nosu.

Rýmovníkový med / sirup:

20 – 30 listů rýmovníku, citron, pomeranč, 1 kg cukr krupice, 1 l vody

Listy rýmovníku spolu s plátky ovoce vložíme do hrnce a zalijeme horkou vodou, aby bylo vše ponořené. Přiklopíme poklicí a necháme stát. Louhujeme 24 – 48 hodin, zatížíme v hrnci. Druhý den přecedíme a odvar přivedeme k varu. Postupně přidáme cukr. Vaříme za občasného míchání na mírném ohni, dokud sirup nedostane měděný odstín a nezačne houstnout. Zkouška – kápnout na talířek, jako u džemu. Pak odstavit. Po zchlazení ještě zhoustne. Teplý nalít do skleniček.

Řemenatka červená

Autor textu: Zora Dobiášová

Zdroje fotografií: <https://www.bydleni.cz/clanek/Pozornemu-pestiteli-kvete-klivie-bohate/tisk/1>

<https://www.ceskestavby.cz/clanky-foto/jak-pestovat-klivii-aby-krasne-vykvetla-24328.html?photo=3>

Český název: Řemenatka červená

Latinský název: Clivia miniata L.

Čeleď: Amarylkovité (Amaryllidaceae)

Původ: Původně rostlina pochází z jižní Afriky – JAR a Svazijsko - zde vytváří kolonie v polostinných lesních stanovištích od subtropického pobřeží až po horské rokliny

Nároky na pěstování: Rostlina nesnese přímé slunce. Vyhovuje jí běžná pokojová teplota okolo 20 stupňů. V období klidu je pro ni vhodná okolní teplota kolem 10 stupňů, pokojová teplota v tomto období je také možná, ale bývá příčinou toho, že klívie nekvete. Klívie není náročná na přesazování. Nejsnadnějším způsobem množení klívií je dělení trsů při přesazování.

Zajímavosti: Pro lidi i zvířata je jedovatá celá rostlina. Nejjedovatější jsou semena. Příznaky otravy se projevují podle množství požitého jedu. Jméno klívie je na počest vévodkyně Charlotte, guvernantky královny Victorie a první pěstitelky a šlechtitelky klívií v Evropě.

Tchýnin jazyk

Autor textu i fotografie: Viktorie Málková

Český název: Tchýnin jazyk, tenura

Latinský název: Sansevieria trifasciata L.

Čeleď: Agávovité (Agavaceae)

Původ: Jižní Afrika, Arabský poloostrov, indický subkontinent a rozsáhlá území v Asii a jižní Evropě. Roste ve volné přírodě mnoha subtropických zemí.

Nároky na pěstování: Výhodou je jejich přizpůsobivost, ale pozor na náhlé přemísťování a přelití rostliny. Zálivka pouze mírná, nepřelévat a rozhodně nikdy nenechávat stát ve vodě. Slunné i polostinné místo. Hnojit od března do srpna. Substrát by měl být velice dobře propustný, nejlépe s příměsí písku. Při pěstování těchto rostlin dejte pozor na své děti a domácí mazlíčky. Rostlina je totiž jedovatá a požití způsobuje zdravotní komplikace jako je podráždění úst a zvracení.

Zajímavosti: Sansevierie jsou také pěstovány kvůli vláknům, která se zpracovávají v textilním průmyslu. Vyrábí se z nich hrubé tkaniny, lana i rybářské sítě. Pevnost vláken je vyhlášená, stejně jako jejich odolnost vůči vodě. V některých částech Afriky je tchýnin jazyk považován za talisman proti zlu a čarodějnictví. A vzhledem ke svým antiseptickým účinkům se tyto rostliny využívají i v tradiční medicíně.

Tlustice vejčitá

Autor textu i fotografie: Tereza Jindrová

Český název: Tlustice vejčitá

Latinský název: *Crassula ovata* L.

Čeleď: Tlusticovité (Crassulaceae)

Původ: Jižní Afrika

Nároky na pěstování: Je velmi nenáročná, snese i suchý vzduch. Prospívá jí i pane lákové prostředí. Co nesnáší, je vlhko, zejména neustále vlhký substrát. Je to sukulent, zvyklý na suché prostředí, takže se nesmí přelévát, spíše být na suchu. Jinak hrozí, že uhyne. Má ráda světlo a je možné ji tvarovat. Množí se jednoduše stonkovými řízků, které zakoření ve vodě. Je citlivá na teplotu. Pokud je jí příliš horko, opadají jí spodní listy.

Zajímavosti: Šťáva dokáže léčit stří, abscesy, popáleniny. 10 - 15 lístků rozmačkejte na kaši a přiložte ji v obvazu na postižené místo. Po 2 až 3 hodinách si vyměňte obvaz i s kaší za nový. Šťáva odstraňuje svědění či zánět po bodnutí obtížným hmyzem. Léčí také afty a opary. Říká se, že když do květináče dáte tři koruny , bude vám do domu přinášet peníze a blahobyt.

Toulitka Andréova

Autor textu: Antonín Žák

Zdroj fotografie:

<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=655547>

Český název: Toulitka, chvostokvět

Latinský název: Anthurium andraeanum L.

Čeleď: Arónovité (Araceae)

Původ: Pochází z tropických oblastí střední a jižní Ameriky. Tato rostlina roste především v podrostu tropických pralesů.

Nároky na pěstování: Toulitka potřebuje pravidelnou zálivku, ale nesnáší přemokření. Půda by měla mít vždy mírně vlhká, ale nikdy nesmí být promáčená. Potřebuje světlé místo bez přímého slunečního záření. Přímé slunce jí může poškodit listy. Hnojte pravidelně během vegetačního období. Použijte hnojivo pro pokojové rostliny. Zvolte lehký a propustný substrát. Toulitku lze množit dělením trsů při přesazování nebo řízkováním kořenů. Při napadení, nejčastěji mšicemi, je nejlepší rostlinu omýt vodou, popřípadě použít mýdlo nebo postřik proti škůdcům. Dbejte také na dostatečnou vlhkost vzduchu, protože škůdci se často objevují v suchém prostředí.

Zajímavosti: Toulitka je jedovatá pro lidi i zvířata, zejména kvůli obsahu šťavelanu vápenatého v listech a stoncích.

Vánoční kaktus

Autor textu a 1. fotografie: Silvie Tvrdíková

Zdroj 2. fotografie: vedomazahrada.cz

Český název: Vánoční kaktus

Latinský název: Schlumbergera buckleyova L.

Čeleď: Kaktusovité (Cactaceae)

Původ: Rostlina pochází z jihovýchodní Brazílie, konkrétně z brazilského deštného pralesa. Vyskytuje se zejména ve státě Rio de Janeiro. Zde roste na svazích pobřežních hor. Je zde vysoká vzdušná vlhkost díky větrům vanoucím od moře. Vyskytuje se v korunách stromů, říká se mu epifyt, jelikož žije na jiné rostlině, ale neparazituje na ní.

Nároky na pěstování: Rostlina vyžaduje světlé místo. Potřebuje normální pokojovou teplotu s chladnějším místem v době odpočinku. Pokud je rostlina v růstu, je nutné udržovat substrát stále vlhký. Během tohoto období je nutné zalévat rostlinu jednou za čtrnáct dní roztokem tekutého hnojiva se zvýšeným obsahem draslíku. Vhodná zemina je rašelinový substrát s přídavkem hrubého písku.

Zajímavosti: Tento druh kaktusu se vyznačuje působivými zvonkovitými květy. Na rozdíl od jiných kaktusů je vánoční kaktus bez trnů. Rostlina neobsahuje žádné jedovaté látky.

Voděnka poděnka

Autor textu i fotografie:

Fabián Muster

Český název: Voděnka poděnka / pavučinec, „blázen“

Latinský název: Tradescantia pallida L.

Čeleď: Křížatkovité (Commelinaceae)

Původ: Amerika (přírodně se vyskytuje na jižním pobřeží Spojených států a kolem Mexického zálivu, původně rostla v tropických deštných lesích v podrostu)

Nároky na pěstování: Vydrží toho mnoho. Má velmi nízké nároky na pěstování. Aby měla fialovou barvu, potřebuje sluneční světlo, ale ne přímé sluneční záření. Nepotřebuje silnou zálivku. Vyhovuje jí vyšší vzdušná vlhkost. Lze ji pěstovat hydroponicky (bez půdy, jen ve vodě). Rozmnožovat ji lze velice lehce. Stačí kus ulomit, dát ho do vody, a když vyrostou kořínky, zasadit do zeminy. Nebo přímo do půdy, popř. rašelinového substrátu a řádně zalít. Hnojíme na jaře a v létě cca 1x měsíčně. Škůdce má např.: mšice, svilušky (listy obalené pavučinami), chvostoskoky (okousané listy a kořeny). Přesazujeme na jaře každé 2 až 3 roky nebo když kořeny prorůstají z květináče.

Zajímavosti: I přesto, že je nádherná, je jedovatá a opravdu roste jako „blázen“ – za jednu sezónu zvládne klidně 30cm.

Hoja masitá (voskovka)

Autor textu: Adam Holcner

Zdroj fotografie:

Wikipedie, www.mojezahrada.cz

Český název: Hoja masitá

Latinský název: Hoya carnosa L.

Čeleď: Toješťovité (Apocynaceae)

Původ: Oblast Japonska, Tchaj-wanu, JV Asie

Nároky na pěstování: V létě by se měla teplota vzduchu pro hoju pohybovat mezi 18-22°C. V zimě na světlém stanovišti bude vyhovující teplota 12-13°C. Důležité je, aby hoja dostávala potřebné množství slunečních paprsků. Rostlině stačí umělé světlo, ale za cenu, že nevykveté. Hoja si zvolí polohu proti světlu a proto by se neměla otáčet, ani stěhovat. S rostlinou tedy nesmíme nijak manipulovat, jestliže chceme, aby měla zdravý růst. Rostlina je nenáročná na zalévání. Hoja se množí na jaře a to stonkovými řízků s jedním párem listů, při teplotě půdy okolo 20-25°C.

Zajímavosti: Hoja se objevila ve starém českém herbáři z roku 1899, kde byla popsána pod názvem perluha obecná. V herbáři se také pojednávalo o jejich léčivých účincích, kdy se mladé části hoji používaly jako lék pro vnější užití proti uštknutí brýlovcem, což je druh kobry žijící v Indii.

Zelenec kapský

Autor textu: Tomáš Nejedlý

Zdroj fotografie:

<https://www.teraplus.cz/Zelenec-Chlorophytum-variegatum-pruhovany-d162.htm>

Český název: Zelenec kapský

Latinský název:

Chlorophytum capense L.

Čeleď: Chřestovité (Asparagaceae)

Původ: Zelenec kapský pochází z J Afriky.

Nároky na pěstování: Zelenec je nenáročná rostlina, zaléváme ji jednou až dvakrát týdně. Dobře snáší slunné i stinné místo. V létě je možné ji umístit ven. Zelenec lze množit pomocí šlahounů. Pokud se již vytvořily kořeny, mohou se zasadit přímo do půdy. Pokud kořeny ještě nejsou, dáme klíčky do sklenice s vodou. Pak se vytvoří kořeny.

Zajímavosti: Tato rostlina nemá žádné léčivé ani jedovaté účinky, ale čistí vzduch. Je prokázáno, že zelenec zbavuje vzduch v místnosti toxických látek a některých choroboplodných zárodků. Jedná se o populární okrasnou rostlinu. Má zelené listy s jedním nebo dvěma širokými, žlutavě bílými pásy podél každého listu. Zelenec je obzvláště populární rostlina pro začátečníky, protože se snadno pěstuje a rozmnožuje. Angličtina ji překládá jako pavoučí rostlinu.

